

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egy eszám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések a előfizetési pénzek küldendői.

Béke tárgyalások.

Már ezen évből is eltelt husz nap, a nélkül, hogy a békéről valami bizonyos hírt adhatnánk. Minthogy a tanácskozás részleteit az egyezkedő felek titokban tartják, csupán általánosságban lehet tudni, hogy miről van szó. Azt tudjuk, hogy mult kedden tértek vissza a miniszterek Bécsből, hol ő felsége elnöklete alatt két napon át tanácskozás volt, melyen a magyar miniszterek előterjesztették azon feltételeket, miket az egyesült ellenzéki pártok a béke alapjául felállítottak. Ő felsége aztán utasította a minisztereket, hogy a tárgyalásokat tovább folytassák. Szerdán terjesztették elő a szabadelyű pártból kiküldött egy kormány békefeltételeit s ezekre vonatkozólag az ellenzéki pártvezetők egymás között tanácskozásokat folytattak. Két ízben is összejövetelt tartottak, először délelőtt, másodszor pedig délután. Egyöntetű megállapodásra azonban nem jutottak s így a tárgyalásokat csütörtökön folytatták. Az ellenzéki pártok vezetői tulnyomó részben elfogadhatlanoknak vélik a kormány feltételeit és kizártnak tartják, hogy ezeknek alapján a béke létrejöhesse. Az egyik tanácskozáson már arról is szó volt, hogy a tárgyalásokat azonnal szakítsák félbe. Hogy másnap mégis folytatták, ennek megokolása abban van, hogy az ellenzék el akarja hárítani magáról a felelősséget,

ellenjavaslatot terjeszt újból a kormány elé, mert nem akarja, hogy a béke meghiusulásaért az ország az ellenzékét okozza. De egyuttal azt is elhatározták, hogy az alku föltételeit pártjaik tagjai elé terjesztik s ez okból a diszkreczió föloldását kérik. Ezért történt, hogy péntekre az ellenzéki pártok tagjait a fővárosba hívták, hogy készen legyenek arra az esetre is, ha a béke meghiusultáról tehetnek jelentést és nyomban hozzáállanak az akcióhoz. A békéről való kedvezőtlen hírek a szabadelyű párthoz is eljutottak, sőt a minisztertanács is foglalkozott ma azon teendővel, a mik szükségeseknek mutatkoznak arra az esetre, ha a béke nem jön létre.

Másik fontos esemény szerdán az volt, hogy a főrendiház ülésében Bánffy báró nyilatkozott a helyzetről s megjelölte a békeakció dolgában a kormány álláspontját. Ennek a beszédnek az volt a hivatása, hogy a főrendeket a kormány szándékaira nézve tájékoztassa és megnyugtassa, mert a főrendiháznak a disszidensekhez hajló részében érvényesült az az agitáció, hogy a kormány iránt bizalmatlanságot fejtszenek ki. A miniszterelnök kijelentései annyira megnyugtató hatásuk voltak, hogy teljesen biztosítva van, hogy Széchenyi Imre és társainak a királyhoz intézendő föliratra vonatkozó indítványát nem fogják napi-

rendre tüzni. Ugyancsak ezzel a beszéddel élénken foglalkoztak ellenzéki pártkörökben is. Itt az a fölfogás uralkodik, hogy Bánffy báró tendenciózusan háritotta az ellenzékre a felelősséget és nem helyesen informálta a főrendiházat, amikor azt jelentette, hogy a tranzakcióra az ellenzék tett javaslatot. De akik az ellenzéki pártokban is higgadtan nézik az eseményeket, belátják, hogy a disszidensek tényleg az ellenzék óhajításait kövölték előbb s ezekre válaszul szolgáltak a kormány föltételei.

Az ellenzéki pártok vezetői csütörtökön ismét összegyűltek ezuttal abból a czélból, hogy a kormány békefeltételeire vonatkozó válasz dolgában határozzanak. A tanácskozás délelőtt tíz órától délután háromnegyed két óráig tartott. Ezzel egyelőre a béketárgyalásokat befejezték. Pénteken megszövegezték a kormány békefeltételeire vonatkozó választ s átadták a disszidenseknek, hogy a kormányhoz juttassák. Ma úgy áll a helyzet, hogy a béke iránt való bizalom nagyon alászállott és az előrelátóbbak már az új választásokra készülnek, csaknem bizonyosnak tekintve, hogy a béke meghiusulása esetén az országgyűlést föloszlatják és új választásokat rendelnek el.

TÁRCZA.

A francia nyelv tanár.

Abban a bérkaszárnnyában lakott, a hol mi s napon láttam futkosni a lépcsőknél, hogy a francia órára szaladgált. Viktorának hívták, született francia volt. A negyedik emeleten lakott s napon 20—30-szor befutotta a hosszú lépcsősort. Pihegve állott meg olykor, aztán csak futott tovább, mert a kis hivatalnoknék, a számtisztnek, a kiknek a fiait tanította, nem akarták hiába kidobálni a pénzt és szigorú pontosságot követeltek. Viktorra ugyan nem is igen panaszkodhattak. Olyan volt ő, mint egy jól berendezett gép, s szinte olybá is vették. A szegény, vérszegény francziának kód volt a rögeszméje. Kódos napokon ki nem mozdult volna a szobájából, hanem ott állott az ablaknál és bámult a fehérségre.

Egyszer benyitottam hozzá valami ürüggyel, bár tudtam, hogy ilyenkor nem szeret senkivel sem találkozni. Engem különben kedvelt, mert mindig figyelmes voltam iránta, ha hozzám jött, hogy öcsémnek óráat adjon. A mint észrevett, meglepett arcot csinált s kellemetlen kifejezés ült vonásain, hanem aztán hirtelen barátságosan megfogta a kezemet s üléssel kínálta meg. Oly áthatóan nézett rám, hogy szinte megborodtam s a kezem reszkett az örömben.

Akadozva adtam elő, hogy szótárért jöttem hozzá. Könnyedén kelt fel, hogy a könyvet megkeresse s aztán hozzám fordulva, szomorúan mondá:

— Hallom, hogy elmegy a szülői házból, az életbe.

Olyan furesán, szinte misztikusan hangzottak szavai. A kis íróasztali óra sebesen ketygett, aszrok állványról egy törött Venus-szobor nézett ránk mereven.

— Tudja-e, mi a világ? — s szinte lázasan folytatta: Sokkal fiatalabb voltam, mint ön, mikor kidobtak a világba. Még a vakációimat sem tölthettem otthon, mert ez idő alatt vidékre küldtek, hogy nyelveket tanuljak. A barátaim, kik nem mehettek sehova, irigykedtek rám, viszont meg én irigyeltem őket, hogy mily jó dolguk van, nem kell a fejüket törniök s azt teszik egész nap, a mi nekik tetszik. Sokszor elhatároztam magamban, hogy felhagyok mindennel s megszököm, de olyanokat mindig eszembe jutott az édes anyám, a ki összetett kezekkel kért, hogy tanuljak, mert különben mi lesz belőlem. Saját magát hozta fel példának, a nagy nyomorúságot, a mibe azért jutott, hogy inkább férjhez ment s most hatan nyomorognak, s hogy az apám se olyan szelíd, megadó többé, mint eleinte, hanem goromba és ingerült. Ki is csodálkozhatnék rajta, mikor a gyerekek mindig éhesek s a világ olyan drága, olyan rossz. Csak tanultam hát tovább és tovább, mind nagyobb buzgalommal.

Tizenkilenc éves voltam, mikor egyik tanárom protekciója folytán egy előkelő magyar uri

családhoz jutottam nevelőnek két fiúcska mellé. Oh boldog, nagyon boldog életet éltem ott. A kis fiúk szerettek, mindenki finoman bánt velem, s én is szerettem mindenkit, mindent. . . . az utolsó virágot a kertben, a porszemet, mely ruhámra szállt. Sokszor visszaálmodom magamat azóta szép lakásomba s látom ablakom alatt a lombos hársfa hajlós ágát, melyre szeliden fut fel a lilaszín golygótavirág. Valahogy úgy képzeltem akkor, hogy én is hasonlítok ahhoz a fához s nekem is keresnem kell a virágot, mely belém kapaszkodik, hogy megédesítse életemet.

S egyszer úgy képzeltem, hogy megtaláltam. Szomoru, kódos napon történt, fehér pára uszott a légben, habszerű fehér foszlány körös-körül mindeütt. A faluban voltam misén. S akkor, jól emlékszem, mint vált ki hirtelen a ködből az a valaki, akit már álmaimban ismertem, akiről annyit gondoltam. Összereztem tekintetét s körülöttem a kód s a pára keringő táncot járt, hogy szinte megsédültem tőle. Mintha lábam alatt megmozdult volna a föld. Karomat nyújtottam neki s ő odahajította fejét a vállamra, éreztem puha, meleg lehetét. Magam sem tudom, hogy jutottam vissza a kastélyba, mint egy álomra emlékszem csupán. . . . Azután kerestem sokáig, mindenütt. Kerestem, mint a boldogságot szokás. És nem találtam sehol. Egy évre rá megint fehér világ volt, mikor a vadászkürtök szóltak és sűrű puska-lövés hallatszott az erdő felől, — láttam őt újra egy pillanatra. Szép fekete ménen ült s hasonlított azok-

Egy politikai röpirat.

(Folytatás.)

Történt pedig mindez akkor, midőn a magyar nemzeti állam ezeréves fenállását készült megünnepelelni és a midőn ugyanakkor az egy korona alatt álló társállammal közgazdasági kiegyezését megújítani s a közös költségekhez való hozzájárulás arányát a teljesen magyarellenes és túlkövetelő Ausztriával szemben alkotmányos megegyezés útján megállapítani, előkészülnie kellett.

Igen nagy bajok orvoslására és igen nagy feladatok megoldására kellett tehát vállalkoznia az úgy gunyolt: „piccoló kabinet”-nek.

Lássuk, mit tett? Beleromlott-e? vagy kinőtto-e magát? Beszéljenek a tények.

1. Törvényre juttatta a függőben talált egyházpolitikai javaslatokat. Az összes nagy alkotást simán nagyobb rázkódások nélkül és nem remélt közmegegyezés mellett életbeléptette. Tehát a gesztenyét azok helyett, kik azt a parázsba dobák, szépen kikaparta.

2. Korona és nemzet között a legáldottabb bizalmas és szívélyes viszonyt állította helyre s lépésről-lépésre erősítette. A magyar történelemnek lélekemelő, örökbecsű képe maradt az a fenséges jelenet, midőn a teljes királyi ház és a nemzet mindannyian magyar diszben, családias együttlétessel ülték meg az ezer évre emlékeztető nemzeti nagy ünnepet.

3. Hogy a felvetett kulturharez és nemzetiségi törekvésekkel szemben, s az alkotmányos kiegyezés valóztatására Ausztriával szemben minél egységesebb nemzeti erő állhason résen, ezen célból — az azon idők szerint érinthetetlen katonai kérdések kivételével — elegendő alkalmas és tág tért nyitott saját kezdeményezésével arra, hogy a közjogi ugyanazon alapon álló politikai elemek egyesülhessenek, ezt nemcsak kereste, de őszintén akarta is.

Nos tehát, hogy az nem rajta mulott, világosan bizonyítja ezt gr. Apponyinak Horánszkyhoz intézett s utóbbi által nyilvánosságra hozott levele, melyben gr. Apponyi elmondja, hogy neki a fusió-nak gondolata eszéigában sem volt.

Meghiusulván a közjogi alapon álló pártok egyesítésére célzott tárgyalások, br. Bánffy-nak leg-összintébb és legnagyobb sajnálatára, holott a végből minden lehetőt megtett, nem maradt más hátra, mint az, hogy br. Bánffy a szabadelvű párt erejére támaszkodjék, a végből erős kezekkel, nagy munkával, minden legesekélyebb részletre kiható szorgos figyelemmel a szabadelvű pártot országo-

hoz a legendás hősnőkhöz, a kikről a világtörténelemben oly sokat tanultam és olvastam. Kinyitottam az ablakomat, úgy néztem a fehérségbe, de a látomány csakhamar elveszett szemeim elől.

Azóta sok, sok esztendő telt el és hasztalanul keresem, hasztalan várom. Pedig keresnünk, követelnünk kell a boldogságot, joga van hozzá mindenkünknek. Igen, édes uram! Azonban a boldogság mindig rejtett ködben jár és titkos, sűrű fátyollal takarja be magát előttünk. Nagy ritkán mutat egy kicsike sejtést, de már ez a sejtésem is felér egy ézelnélküli élet gyötrelmeivel. Oh hányszor töröm a fejem azóta azzal a gondolattal, hogy miért nem futottam utána, a ködbe. Ugy lehet ő is keres engem, s üzzük, hajtjuk egymást, mint a futó csillagok.

A francia nyelv-tanár ábrándosan hajtotta fejét a könykére s kipirult arcával, lángoló szemével szinte szép volt, pedig esztendőről-esztendőre sok ábrándot elnyűtt már az ő boldogságot szomjazó lelkével. . . Vannak, a kiket megöl ez a vágy, ez a szomjuhozás. . . Elperzselt a láng, mely önmagát emészt fel.

Egy év múlva, mikor látogatóba hazajöttem, hallottam, hogy a szegény nyelv-tanár meghalt. Ugy találták a télen egyik ködös napon ablaka előtt a szoba padlóján fekvő. A nyitott ablakon keresztül s bejárt a nyirkos, fehér pára, körülnézgetve az apró négyzetes papírszeletet, melyre az ő szép, férfias vonásaival fel volt írva: „Elvitt a köd. . . .”

Léval Béla.

san szervezte s így előkészületen lépett az új választások urnái elé.

Minthogy pedig az ellenzék állandó mumus gyanánt és a szabadelvű párt állandó kerrékkötőjeként az általa ugynevezett Tisza-klikket állította oda, noha ilyen tényleg nincs, mert hiszen természetesen az, hogy Tisza, vagy ha úgy jobban tetszik, a Tiszák, különösen a volt kormányelnökök a haza iránti hervadhatatlan emlékü nagy szolgálata miatt is az egész szabadelvű pártnak osztatlan elismerése és benső ragaszkodásában részesülnek; br. Bánffy, miután még végleg elejteni a reményt, — hogy a közjogi alapon álló elemek egyesülhessenek — nem akarta, azon volt, hogy a nyilvánosan kikáltott Tisza-hívek az utjonnan összeállított szabadelvű táborban minél kevesebben foglaljanak helyet és így ez a képzelt vörös posztó se állhassa útját egy még mindig reményelt fusio lehetőségnek.

Daczára, hogy az 1896-iki új választások előtt a közjogi alapon álló elemek között megegyezés nem jöhetett létre, holott br. Bánffy ezen reményben járult hozzá a választási törvény revíziójához; daczára azon taktikai akadályozó okoknak, melyekről a bizalmas tárgyalások során ellenfeleinek számot adott és így az ellenfélnek (nemzeti párt), hogy ez a választási törvény módosítása iránti javaslatával előállhasson vagy elő ne állhasson, teljes szabad cselekvési tért mutatott; mégis br. Bánffy hozzájárult tényleg ahhoz, hogy a revízió iránti gr. Apponyi által beadott javaslat, kapcsolatban az e részben előkészített törvényjavaslattal, a képviselőházban általánosságban és részleteiben s tárgyalatván és elfogadtatván, törvénynyé válhasson.

(Folytatása következik.)

Titkári jelentés.

A háromszéki Erzsébet árvaleány nevelő intézet egy éve.

Irtá: Dobay János.

(Folytatása és vége.)

A múlt évben felvettettek dálnoki Szabó Lina, dálnoki Szabó Julis, nagyborosnyói Varga Róza, szászalvi Babos Erzsébet, sepsi-szentgyörgyi Bede Julis, sepsi-szentgyörgyi András Berta, sepsi-szentgyörgyi Dobay Vilma, esztelneki Török Mária, esztelneki Babos Ágnes, esztelneki Babos Lina, szentkatolnai Mike Erzsébet, zágoni Pál Ágnes, imecsfalvi Baricz Biri, baróti Kászoni Anna.

Elhelyeztetek a következő árvák: Pászka Kata, Petri Mihálynéhoz Bereczkben.

Incze Amál, Sipos Samu árvaházi igazgatóhoz Sepsi-Szentgyörgyön.

Nagy Aranka, Béli Tivadarhoz Bodolán.

Csutak Berta, Erdélyi Károly polg. isk. igazgatóhoz Kézdi-Vásárhelyt.

Fetős Julis, Bocz József rendőr-kapitányhoz Kézdi-Vásárhelyt.

Sterez Róza, Szabó István irodatiszthez Kézdi-Vásárhelyt.

Incze Mária, Solim Miklós törv. elnökhöz Kézdi-Vásárhelyt.

Bögözi Anna, Kovács István gabnakereskedőhöz K.-Vásárhelyt.

Mihályfalvi Anna, Mihályfalvi Istvánhoz Besenyőn.

Férjhez ment zágoni Bagoly Zsuzsa Pomotyai Istvánhoz Budapestre. Száz forint álló vagyona esküvője napján elküldetett neki.

A nevelés és tanítás oly módon történt, hogy a 4—6 évesek összesen 6-on óvodába jártak s a 6—12 évesek 34-en az elemi iskolába és 12-en a női ipari és gazdaságnézési szakon nyertek kiképzést.

Az árvák ruházata olyan, a mint elő van írva. Minden árvának van 2 rend viselő, 1 rend ünneplő és 1 rend gyász-ruhája. Ezen ruhák mind az intézetben készülnek.

Az élelmezés teljesen megfelel azon érendnek, mely nem régebben szakértőileg megállapított. Ennek ellenőrzése elnök-bárónó egyik legfőbb gondját képezi. Itt szükségesnek látom egy néhány statisztikai adatot bemutatni. Az intézetben levő összes személyzet múlt évi élelmezése, számadásaink tanúsítása szerint 2615 forint 49 krba került, miből 70 személy nyert élelmet. Tehát egy évi élelem 37 forint 36 1/2 krba, ha pedig a házilag előállított termények értékét is beleszámítjuk, került 43 forint 80 krba, mely-

ből egy személy egy napi élelmezésére 12 kr esik s ezért kapott minden személy naponként 3-szor eledelt és hetenként 5-ször husos ételt. Én azt hiszem, tisztelt közgyűlés, hogy ezen számok elég mérsékeltnek arra nézve, hogy megnyugvással vehessük azokat tudomásul.

A múlt tanév 1897. szeptember 5-én nyílt meg. Az évfárá vizsga az építkezések miatt 1898. június 18-án tartatott meg. Ezen alkalommal elnök-bárónó 5 forint, Séra Tamás árvaszéki elnök 5 forintot adományozott jutalomkönyvekre, a Zayzon Zelmira alapítványból pedig 9 forint fordítottatott ugyanezen célra.

Itt meg kell említenem, hogy az intézeti iskolások azon rendkívül fontos eszmét vette fel programjába, hogy az intézeti ipariskolának tárgyait a polgári leányiskolai tárgyjaival azonosítsa, melyből azon megbecsülhetetlen haszon háromolnók e város és vidék közönségére, hogy az itt tanult növendékek a kellő elméleti kiképzésben részesül-vén, magánvizsgálat útján, a megfelelő kvalifikációt megnyerhetnék. Tekintettel azon körülményre, hogy ezen vidéken magasabb leányiskola egyáltalában nincs, a polgári leányiskolának ilyen alakban való beállítása is a közszükségnek felelt volna meg, de fájdalom a szép eszme első sorban technikai akadályok miatt testet nem ölthetett s annak létesítését el kellett halasztani egy jobb időre.

Az intézeti iskoláról még csak annyit kívánok megjegyezni, hogy a tanítás a tanfelügyelőség által jóváhagyott tantervek szerint történt, minden tanuló el volt látva tankönyvekkel s taneszközökkel kiegészítve.

Az intézet tanerőinél változás nem fordult elő. Martzi Ferenc intézeti tanítónak díjlevele értelmében 5 évenként korpótlék jár. Múltán 1898. szeptember 1-én öt éve múlt, hogy állását az intézetnél elfoglalta, a kezelő bizottság az 50 forintnyi korpótlékot részére szeptember 1-től kezdve folyósította. Tisztelettel kérem a közgyűlést, hogy a kezelő bizottság ezen intézkedését jóváhagyni méltóztassék.

Ezekben az intézet belételeire vonatkozó főbb adatokat röviden felsorolva, még néhány szóban a gazdasági ügyekről akarok megemlékezni.

Ismeretes a tisztelt közgyűlés előtt azon körülmény, hogy évekkel ezelőtt egy kis gazdaságot állítottunk be, mely kétféle célú szolgál, ugymint először nagyobb tért nyit a növendékeknek az elkerülhetetlen gazdasági ismeretek megszerzésére, de másodszor ezáltal az élelmi cikkek nagyobb részét így jutányosabban szerezhettük be. A gazdaság felállítására intézetünk alapítókjából 7500 forintot folyósított. Földbirtokunk a múlt év folyamán megtörtént altorjai tagosítás után 2 részben adatott ki, u. m. egy külső tag az altorjai határban 26 hold 1500 □-öl terjedelemmel és egy csűrös 2 hold 673 □-öl területtel. Ezen földbirtok, mint jelentésemben már említettem, a múlt évben házilag kezeltetvén 804 forint 25 kr tiszta hasznót hajtott, tehát a befektetett tőke csaknem 10 százalékos jövedelmezett, mi rendkívül fényes eredménynek mondható.

A leltár szerint felvett tárgyak megvannak, rendben és jó karban találtattak. A gazdaságnál, levő állat-állományban szaporulat 2 fekete fajkanca, melyek a meglevő lovak eladása után elért nyeresémből vásároltattak az igazgató által. Továbbá szaporodott a felszerelés, egy új és két ócska szekérrel s több apróbb tárgyakkal. Az intézeti épületek jó karban, tűz ellen biztosítva vannak. Az 1899. év folyamán eszközözendő építkezésekhez be van már szereve 32 ezer téglá, 302 db szindeszka, 256 pár lécz, 301 szál beldeszka 50 köbméter fővny, 20 öl terméskő és 35 métermázsza mész. A múlt év folyamán történt építkezések miatt egy új kutat kellett építeni 127 forint 70 kr költséggel. Az alapítók márvány táblája, mely az új épületben van elhelyezve, 164 forint 59 krt, a ráma 50 forint és a kápolna berendezés 350 forintot vett igénybe.

Az intézet alapítói közül meghaltak Szöcs Mózesné, Nagy Lajos, Br. Apor Gábor.

A kik életükben intézetünk iránt annyi jóval viseltettek, méltók arra, hogy halálukat mély részvétellel vegyük tudomásul s neveiket évkönyveinkben megörökítsük. Béke és áldás poraikra!

Dr. Sinkovics Ignác lemondása folytán Dr. Szini Gyula volt szives az orvosi teendőket elvállalni s ezt teljesíti rendkívüli ügybizottsággal és kiváló szakértelemmel.

Az intézet igazgatását, a kezelő bizottság ellenőrzése mellett az intézeti igazgató intézte, a tanügyeket az iskolaszék ellenőrizte s az intézet vagyonát a vagyonkezelő bizottság gyümölcsöztette. Ezen testületek személyzete kiváló ügybuzgóságot és munkásságot fejtett ki. Egyenként és összesen méltók a tisztelt közgyűlés hálás elismerésére. Ugy szintén az intézeti tanerők, valamint az összes tisztviselők mintaszerűen teljesítették kötelességeiket és én csak egy kellemes kötelességet teljesítek, midőn a közgyűlést szívesen felkérem, hogy mondjon köszönetet nekik.

De hálánk és elismerésünk legnagyobb részét adjuk a mi nemes elnök-bárónknak, ki mult évben is, mint 26 éven át, mindig jótékony órangyala vala intézetünknek. Kívánjuk őszinte szívvel, hogy az isteni gondviselés adjon erőt neki a ráomló sok csapás elviselésére s drága életét tartsa meg sokáig a legtisztább humanizmus s különösen szép intézetünk ügyeinek felvirágoztatására.

Dobay János,
titkár.

CSARNOK.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Sok mindenféléről lehet a szerkesztőhöz levelet intézni, mert hát a papíros is türelmes, a szerkesztők is türelmesek, a nyomdafesték meg plane a legtürelmesebb, mivelhogy mindegy neki akár egy magas röptű ódában dicsőíti valaki hölgyeszméit, akár pedig egy prózai hirdetésben magasztalja az „én Csillag Anna“-féle hajnövesztő szeresodás erejét; persze a versől sem lesz a hölgy szeme szebb, a hirdetéstől sem növeszt a Csillag Anna ott szőrt, a hol annak talaja nem arra való, de azért a türelmes nyomdafesték megteszi azt, a mit neki parancsolnak.

Legyen nyugodt a tks szerkesztő ur, mert én sem verssel, sem reklammal nem terhelem őnt, hanem két lóról írok levelet és pedig azon két lóról, mely a Kézdivásárhelyi Korcsolya-Egyesület tulajdonát képezi s melyeket azon czélból vásárolt 29, írva huszonkilencz forintokért az egyesület, hogy vizet hordjon a jégpályára és tekintettel, szerkesztő uram, azon körülményre, hogy mi a korcsolya sport hívei, ezen két jeles állatoeszkának köszönhetjük, hogy egy pompás jégpályánk van, remélem, hogy magokolyva látja azon nekibuzdulást, mely tollamat arra készítette, hogy dicséneket zengjek rólok. A végén is a mai világban nem a tárgy fontossága határoz, mert láttam én már a Mars csillagról, erről az érdekes világról egy néhány hasábra terjedő leírást s olvastam a kolera bacillusról, erről a gorsóvi lényről kötetekre menő értekezést. Nohát, a lovacskaik sokkal kisebbek, mint a Mars csillaga és sokkal nagyobbak, mint a kolera bacillusok, tehát egészen méltók, hogy az ő érdemeik nyomdafestékekkel megörökíttessenek.

Kora ifjúságukról mitsem tudunk, de igen valószínű, hogy nem Mező-hegyesen láttak napvilágot, valamint ahoz is kevés kétség férhet, hogy nem Tokio, Kincsem, Magus vagy Fenék ivadékok, de ha nem előkelő istállóban születtek is s nem a versenypályán futották meg ifjúságuk legszebb éveit, a jégpályán jól megállják helyüket.

Minden lónál, melynek gazdája szegény ember s így a napi élelem szükön jut ki, bizonyos önzetesség szokott kifejlődni, mely abban kulminál, hogy a ló akkor megy, mikor akar, mivelhogy a gazda is csak annyi eledelt ad, mennyi van. Így a lovaink is — ámbátor nagyon hálásak a napi zabdagokért — nem mindig vannak azon kedélyállapotban, hogy vizet huzzanak, de ilyenkor egy kis erkölcsi presszió, melynek darabját 10 krért vesztegetik a szijgyártók, mindig elég arra, hogy a kötelességteljesítés szép erényéhez visszatérlessenek, mert szívük jó, bőrük érzékeny és erkölcsük kifogástalan.

Komoly jellemüket nem metyeljezte meg a lovak között is lábra kapott gigerli-betegség, ők megférnek bőrükben, nem ficzánkolnak, nem hányják vetik fejüket és nem nyargalnak s a legöregebb lovak sem emlékeznek arra, hogy őket valaha bármiféle indulat léha futkározásra bírta volna. Szóval, a mi lovacskaik a legszebb ló-erényekkel ékesked-

nek. A Korcsolya-Egyet hálás is irántuk, vett nekik szép festetlen fehér hámat, mi igen jól áll nekik.

Az egyet elhatározta azt is, hogy f. hó 28-án rendezendő bálján — mely mellesleg legyen mondva rendkívül sokat ígér — lovacskáit kisorsolja. Egy sorsjegy ára egy korona lesz. A ki tehát olesó pénzen két darab négy lábú kincshez akar jutni, siessen sorsjegyet venni, mert ha a kellő számú sorsjegy el nem kel, az egyet igazgatósága szentül elhatározta, hogy küldi lovacskáit Angliába a Derby díjért pályázni.

Sportman.

Ujdonságok.

— **Elöléptetés.** A kézdivásárhelyi kir. törvényszék elnöke Bogdy József II.-od osztályu törvényszéki hivatalszolgát első osztályuá és Gáspár János III.-ad osztályu törvényszéki hivatalszolgát második osztályuá léptette elő.

— **Uj kamarás.** Háromszékvármegye közönségét ismét kellemes meglepetés érte; szeretett főispánját, hatolykai Potsa József, val. belső titkos tanácsost kamarássá nevezte ki Apostoli királyunk. Az új méltósággal kitüntetett főispán részére a napokban érkezett meg az aranykulcs, mely a belső titkos tanácsosokat megillető két aranybojtallal van ellátva. A kitűnő székhely főispán előkelő ősnemes családjában első, a ki ezt a rangot viseli s ez a kitüntetés is kedves alkalmul szolgált arra, hogy tisztviselőinek nagy száma őszintén érzett örömét és szerencsekívánatait kifejezze a közbeesülésben és szeretetben álló székhely főúr és családja iránt. Főispán urat ezen újabb kitüntetés alkalmából a kézdivásárhelyi tanács táviratilag üdvözölte.

— **Időjárásunk** anyira különös, hogy ismét ama bizonyos legöregebb emberekre kell hivatkoznunk, hogy vajjon emlékeznek-e olyan esodára, mely most esik, hogy t. i. január második felében nappal árnyékban 10 C. fok melege mutatson a hőmérő minálunk. Bizony ilyen rendkívüliség talán emberemlékezt óta nem fordult elő s azért mindenki kíváncsian várja, hogy mi lesz ennek következése.

— **Tisztviselők öröme.** Háromszékvármegye közigazgatási tisztviselői számára az ujesztendő örvendetes ujitást hozott. A belügyminiszter ugyanis az egész országban legmostohabban dotált tisztviselői kar részére a képviselői közgyűlés által is kérelmezett fizetés-javítást engedélyezte. Csakis az átkos obstrukción és az „ex-lex“ való állapotban mulik, hogy nem válhatik ténynyé és megfogható valóssággá, a meddig a törvényhozás által az 1899. évi budget törvényes erőre nem emelkedik. Él azonban a reménység, hogy a mi késik, az nem mulik és eljön az idő, a mikor megkapja mindenki azt, a mit ő dolgaiban jól s hiven eljárva, kiérdemelt. Talán többet is!

— **Korcsolya sport.** Minden nap egy-egy darabot elvisz a korcsolyázók reménységéből. A mint fogy a jég, úgy fogy a remény is, mert a mostani idő csakugyan úgy néz ki, mintha soha sem lett volna és sohasem lenne többé fagy. De ha a jégen nem lehet is korcsolyázni, azért a korcsolyázás hívei más uton szereznek maguknak mulatságot: készülnek nagyban a f. hó 28-án tartandó álarozos báljukra, mely már az előjelekből ítélve, az idei farsang legkimagaslóbb eseménye léend. A meghívók jövő hét elején már szét hordatnak s a ki tévedésből nem kapott, de igényt tart rá, az forduljon a rendező bizottsághoz.

— **Farsangi hírek.** A farsang már megkezdődött s igen aktuális dolog most a bálokkal foglalkozni. A bálók sorrendje a következő:

Január 28. Korcsolyabál (álarozos).

Feb. 4. Menedékház álarozos bálja. Elnök Bartók Károly polgármester.

Feb. 11. Kereskedő ifjúság elite bálja, elnök Fejér Antal kereskedő.

Feb. 14. Nőgyűlés bálja, elnök: Dr. Bánffy Zsigmondné.

— **Köhögés** gyakran előhírnöke a tüdőbajnak s nem ajánlható eléggé ezen köhögés gyors megszüntetése. A Szt.-György-teát és Szt.-György-hururt port, mint olyan szereket, melyek már sok ezer esetben eredménynyel hssználtattak, melegen ajánlhatjuk t. olvasóinknak. E kitűnő készítmények nem-

csak a köhögést, hanem a légeső és gége összes betegségeit, valamint rekedtséget és astmát is kiváló sikerrel gyógyítják. Teljesen ártalmatlanok, gyermekeknek is beadhatók. Valódi minőségben csakis a Szt.-György-gyógyszertárban kaphatók (Bécs, V. Wimmergasse 33.) A 2 csomag ára 1 frt 20 kr. portó nélkül.

— **A Dreyfuss ügyben** oly szomorú szerepet játszó Walsin Esterházy volt francia őrnagy nevét sok lap előszeretettel egyszerűen csak Esterházynek mondja, a mi sok olvasóban azt a téves hitet támaszthatná, hogy ez a kétes erkölcsű ur a magyar Esterházyakkal valamely rokoni összeköttetésben áll, pedig sem a herceg, sem a gróf Esterházi család nem vallja őt magáénak. A család hercegi ága, melynek majorescoja csak a mult hóban nősült, Magyarország legnagyobb földbirtokosa; a grófi család részint dunántúli megyékben nagykiterjedésű birtokok tulajdonosa, részint erdélyi mánások — ezek egyike Gróf Eszterházy Géza a nevével országsszerzte ismert cognagyárat alapította meg évekkel ezelőtt, de valamennyi tagja e nagyhirű magyar mánásesaládnak erkölcsi tekintetben minden kétségen felül álló, feltétlenül gentleman, a kikkel egy lélegzetre Walsin kalandor ur nevét még kiejteni sem lehet a nélkül, hogy meg ne bántaná az ember az Eszterházy nevet jogosan viselő és arra büszke családot, mely Magyarországnak több nagy férfit szolgáltatott már.

— **Haboru és béke.** III. Ramszesz uralkodott Egyiptomban, 1280 esztendővel az Ur eljövetele előtt. A papok fényes diadalmeneteket tartottak, a főurak drága köntösökben mutogatták magukat a népnek. Művészek írták tele képpel, faragták tele szoborral a templomok oszlopait és falait. Fejlett a tudomány, haladt az ipar, hódított a kereskedelem.

S Egyiptom a bukás szélén állott. Züllésnek indult. A nép megelégette a dicsőséges hódításokat. Felébredt a materializmus szelleme. Mindenki jólétre vágyott. Unott lett a kötelesség. Egy írástudó lefesti tanítványa előtt a gyalogtiszts sorsát. „Kenyérét és vizét vállán viszi, mint számár a terhet, nyaka és nyakszirtje hasonló lesz a számáéhoz; hátgerince összeroncsolódik. . . . A mikor eléri az ellenséget, olyan, mint a reszkető lud, mert nincs már ereje egyik tagjában sem. Mikor nagy sokára visszakerül Egyiptomba, olyan, mint a szuette bot.“ Még hangzottak a győzelmi ének mámoros hangjai, a rép még üdvkiáltásokkal kísérte a Fáraó kocsiát mikor e sorokat írták. De alapiában rengett a társadalom. A nép ellenséget látta az államban. Felébredt az ókori anarchizmus. IV. Ramszesz alatt már nincs Egyiptomnak története. Nem voltak nagy hadjáratok, a leigázott Syria fizette adóját, de lassanként fölébe nőtt az öreg Egyiptomnak. E vén földnek 3000 éves történet nyoma a vállát, Syria ifju erőben kelt ellene. S az ő birodalom, fény és pompa közepette a hatalom magas fokán — ohalt. Ime az elzavilislált, az előregedett nemzet sorsa, ugyanaz a sors, mely Európára vár a fiatal Amerikával szemben. Az ifju nép az ó-tól tanulja el művészetét, életének alapjait, mindent, de az eltanult formákat a maga fiatal erejével tölti ki. Az egyiké a mult, — a másiknak sem multja, sem jelene, — csak jövője. Ime, így gurul — szinte matematikai pontossággal — a világalom egyik nemzetről a másikra, földrajzi és időbeli következetességgel. E jelenségben törvényszerűség van, mert a fejlődés e módjában psychologia és logica rejlik, s ezért, csakis ezért lehet a történet az élet mestere magistra vitae. Ezért az élet mestere a Nagy Képes Világtörténet is, melynek most megjelent 9-ik füzeté mondja el bőven mindazon eseményeket, melyek e nagy tanulságokat magukban rejtik. A Nagy Képes Világtörténet egy füzeté 30 kr. Egy kötet ára díszkötésben 8 frt. Megjelen minden héten egy füzet, minden 4 hóban egy kötet. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

— **T. olvasóink figyelmébe** ajánljuk Dr. Fischer Róbert hajirtó szer hirdetését. E kiváló kozmetikör egyéb különlegességei is általános kedveltségnek örvendenek.

